

skulde rejse sig en i sig selv ubegrundet Mistanke mod Dokumentet. Kr. E.

Professor M. G. Schybergson i Helsingfors har samlet en Del af sine tidligere trykte Afhandlinger til et Bind *Historiska Studier* (Stockholm, 1904). Her findes hans interessante Undersøgelse: Var Gustaf Adolf en troshjälte eller en politiker?, samt en Række Bidrag til Finlands Historie i det 18. og 19. Aarh.; særlig skal Opmærksomheden henledes paa Biografien af Aleksander I's Minister Mikael Speranski, der spillede en betydelig Rolle for Finlands konstitutionelle Udvikling, lige saavel som, om kun for en kort Tid, for Tilløb til en almindelig russisk Reformpolitik.

Albert Sorel har fuldført sit for 20 Aar siden begyndte Værk: *L'Europe et la Révolution française* med 3 hurtigt paa hinanden følgende Bind, T. 6—8 (1903—04), omfattende Tiden 1800—1815. Det følger af sig selv, at der imod et saa stort anlagt Værk er og vil blive rejst mange Indvendinger, baade mod dets Enkeltheder, der ikke alle har kunnet bygges paa originale Studier, mod dets kritiske Metode, der til sine Tider gaar lidt for let hen over Vanskeligheder, og mod dets Helhedsopfattelse, hvor et Stenk af fransk Chauvinisme kan træde frem (saaledes i Slutningskapitlet). Men Arbejdet er ikke desto mindre et monumentalt, der vil bevare sin Betydning ved de Ideer, der gennemtrænger det, og særlig den, at den franske Revolutions Indflydelse baade paa Frankrig og paa de øvrige europæiske Stater og Nationer bestemtes og omdannedes ved hver af disse Staters og Nationers Traditioner og Karakter, endvidere ved dets glimrende Skildring af Personligheder og ved hele dets fremragende historiske Kunst.

Af Professor Alfred Sterns *Geschichte Europas seit den Verträgen von 1815 bis zum Frankfurter Frieden von 1871* er udkommet 4de Bind (1905), der omfatter Tiden fra Julirevolutionen til omtr. 1835. Det udmærker sig ved de samme Egenskaber som de tidligere Bind, et dybtgaaende Studium, der ikke alene har omfattet den vidtstrakte Litteratur

i saa godt som alle dens Enkeltheder, men ogsaa har bragt adskilligt nyt frem fra en Række europæiske Arkiver, især vedrørende den ydre Politik, og en rolig, lidenskabs- og tendensfri, men dog udpræget frisindet Fremstilling. Af særlig Interesse er Afsnittene om den belgiske Revolution, de italienske og schweiziske Forhold og om Stormagternes Stilling til den af Mazzini og det unge Europa vakte Bevægelse.
